

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Ursache Petru

judecători: Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir și Țurcan Anatolie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Mihăilă Ghenadie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX;

Ceban Oleg XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.06.2015 – 28.02.2017;

Instanța de apel: 05.04.2017 – 14.06.2017;

Instanța de recurs: 29.08.2017 – 22.12.2017;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 28 februarie 2017, inculpatul Mihăilă Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Ceban Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Bucil (Avramenco) Ghenadie, Mihăilă Nicolae, iar în privința lui Tambur Vitalii procesul penal a fost încetat în legătură cu împăcarea părților, însă în privința acestora hotărârile nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că inculpatul Mihăilă Ghenadie la 14 octombrie 2014, aproximativ la ora 00.05, împreună cu minorul XXXXX a.n. XXXXX, cu prietenii săi Bucil (Avramenco) Ghenadie, Mihăilă Nicolae și Ceban Oleg, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, au mers în fâșia forestieră din apropierea casei nr. 120/2 din str. Bulgară, mun. Bălți în căutarea cunoscutei lor XXXXX.

Ulterior, găsind-o pe ultima acolo, continuându-și acțiunile criminale, în scopul atingerii intenției de a-și satisface pofta sexuală, au luat-o și au condus-o într-o colibă amplasată pe malul râului „Răut” în apropierea str. Dovator, mun. Bălți, unde aplicând forța fizică și psihică, au impus-o pe cet. XXXXX să se dezbrace de haine, după care au întreținut pe rând câte un raport sexual în formă normală, contrar voinței acesteia.

Inculpatul Ceban Oleg la 14 octombrie 2014, aproximativ la ora 00.05, împreună cu minorul Tambur Vitalii a. n. 03 mai 1997, cu prietenii săi Mihăilă Ghenadie, Mihăilă Nicolae și Bucil (Avramenco) Ghenadie, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, au mers în fâșia forestieră din apropierea casei nr. 120/2 din str. Bulgară, mun. Bălți în căutarea cunoscutei lor XXXXX.

Ulterior, găsind-o pe ultima acolo, continuându-și acțiunile criminale, în scopul atingerii intenției de a-și satisface pofta sexuală, au luat-o și au condus-o într-o colibă amplasată pe malul râului „Răut” în apropierea str. Dovator, mun. Bălți, unde aplicând forța fizică și psihică, au impus-o pe cet. XXXXX să se dezbrace de haine, după care au întreținut pe rând câte un raport sexual în formă normală, contrar voinței acesteia.

3. Sentința a fost atacată cu apelul de către procuror, solicitând casarea acestei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg să le fie stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare pentru fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând următoarele argumente:

- sentința adoptată este prea blândă, în latura aplicării față de inculpați a prevederilor art. 90 Cod penal, reieșind din personalitatea acestora, faptei ilegale și rezonanța crimei comise, precum și faptul că aceștia au comis o infracțiune gravă, fapt care face imposibilitatea corijării lor pe o altă cale decât fiindu-i aplicată o pedeapsa privativă de libertate. Mai mult ca atât, inculpatul Mihăilă Ghenadie anterior nu o singură dată a fost atras la răspundere penală, fapt care urma să fie luat în considerație de instanța de judecată;

- instanța de fond la stabilirea pedepsei condiționate nu a argumentat motivele aplicării față de inculpați a prevederilor art. 90 Cod penal, soluție care este greșită și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpaților;

- inculpații au recunoscut vina în comiterea infracțiunii separat și nu prin înțelegere prealabilă, pe când din probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată s-a adeverit intenția unică a tuturor inculpaților la comiterea crimei în participație simplă, fapt confirmat și de partea vătămată. E de remarcat faptul, că recunoscând vina în comiterea crimei, inculpații totuși nu au conștientizat până la capăt urmările prejudiciabile ale faptei comise în coparticipație și în continuare declarau că fiecare din ei aveau o intenție separată la comiterea crimei. Astfel, pedeapsa aplicată față de inculpații Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg este vădit neproportională celor comise de către aceștia și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că la examinarea cauzei respective s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza sub toate aspectele, a dat apreciere probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, și în baza probelor acumulate corect a reținut starea de fapt și de drept în cauză, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg pe art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, fapt ce nu se contestă de părți, apelul fiind declarat în privința pedepsei aplicate inculpaților nominalizați.

Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpaților Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, la fel și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. art. 7 și 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei. Pedeapsa a fost numită în limitele sancțiunii art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal și care este adecvată celor comise, care se racorda la toate circumstanțele stabilite, și își va atinge scopurile puse de pedeapsa penală.

A mai specificat instanța de apel că instanța de fond legal și întemeiat a statuat, că nu este rațional ca inculpații Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg să execute pedeapsa cu închisoare stabilită, dispunând în baza art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei. Impedimente legale pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu sunt. Pedeapsa întru totul corespunde rigorilor legale și temei pentru aplicarea unei pedepse mai grave nu sunt.

Instanța de apel a concluzionat că în speța dedusă judecății sunt prezente suficiente temeiuri, pentru ca în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal de a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare în privința lui Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg. Instanța de fond le-a stabilit ultimilor un termen suficient, în limitele legii, pentru aflare sub supravegherea organelor ce pun sentința în executare. O asemenea pedeapsă va contribui la corectarea condamnațiilor, precum și la prevenirea săvârșirii de către ei a altor acțiuni

infracționale sau de alt ordin, dâșii fiind sub supravegherea organelor care pun în executare sentința și sub pericolul de a executa pedeapsa cu închisoare stabilită în caz dacă vor mai admite acțiuni ce sunt incompatibile cu ordinea stabilită de lege.

Instanța de apel a indicat, că în calitate de temei pentru suspendarea condițională a executării pedepsei cu închisoarea este și personalitatea inculpaților, Ceban Oleg anterior nu a fost condamnat, iar Mihăilă Ghenadie anterior a fost condamnat, dar antecedentul penal este stins. Astfel, este neîntemeiate argumentele apelului, precum că Mihăilă Ghenadie nu o singură dată a fost condamnat, or, în ședința instanței de apel ultimul a confirmat, că a fost condamnat o singură dată pentru furt și antecedentul penal este stins. Instanța de apel a considerat, că prima instanță a ținut cont și de atitudinea părții vătămate, care a solicitat încetarea procesului penal din motiv că s-a împăcat cu inculpații și nu are pretenții față de ei, totodată partea vătămată nu a contestat sentința.

De asemenea instanța de apel a respins argumentele apelantului de agravare a pedepsei inculpaților Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg și a considerat că prima instanță corect a ajuns la concluzia, că reeducarea și corectarea inculpaților poate avea loc fără izolarea lor de societate, argumentele expuse în apel fiind nejustificate, iar careva temeieri care ar pune la îndoială faptul, că inculpații Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg nu pot fi corecțați în ordinea prevăzută de art. 90 Cod penal, nu s-au stabilit, ținându-se cont în special și de opinia părții vătămate.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate mai sus, instanța de apel a considerat, că pedeapsa stabilită lui Mihăilă Ghenadie și Ceban Oleg de prima instanță corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea primei instanțe și în această parte fiind legală și întemeiată.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 02 august 2017, în termen, declară recurs ordinar procurorul.

În motivarea recursului, invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, procurorul a indicat următoarele argumente:

- pedeapsa stabilită inculpaților este prea blândă în coraport cu personalitatea acestora, gravitatea faptei comise și rezonanța acesteia în societate;

- inculpatul Mihăilă Ghenadie, nefiind la prima abatere de la lege, nu și-a făcut concluziile de rigoare și din nou a comis o infracțiune.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul

normei vizate.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temei de drept pct. 6) și 10), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând motivele invocate în recursul ordinar, în raport cu soluția adoptată de către instanța de apel, precum și din analiza materialelor cauzei, instanța de recurs conchide că în speță, nu se constată erori de drept, ce se încadrează în cele prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

Colegiul lărgit menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului declarat de procuror, privind aplicarea inculpaților a unei pedepse prea blânde, instanța de recurs subliniază că potrivit art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Reieșind din prevederile art. 61, 75 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs atestă că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale și corectarea acestuia. Persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Astfel, instanța de recurs reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să individualizeze pedeapsa inculpatului care a comis infracțiunea, având deplina libertate în acest sens.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: -

împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și gravitatea rezultatului produs or a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; - natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul individualizării acesteia.

Reieșind din prevederile legale menționate supra, instanța de recurs conchide că inculpaților Mihailă Ghenadie și Ceban Oleg le-a fost stabilită pedeapsa în limita prevăzută de sancțiunile art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-le aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate inculpaților a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 5 ani.

Or, instanțele ierarhic inferioare au stabilit că, Mihailă Ghenadie anterior a fost în conflict cu legea penală, însă nu a fost judecat, deoarece procesul în privința sa a fost încetat la faza de urmărire penală din motivul retragerii plângerii de către partea vătămată, nu este angajat în câmpul muncii, iar Ceban Oleg anterior nu a fost judecat și la fel, nu este angajat în câmpul muncii.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit că, având în vedere atitudinea inculpaților în cursul procesului penal, ținând cont de circumstanțele pricinii și personalitatea celor vinovați, luând în considerație că anterior nu au fost judecați, întemeiat au ajuns la concluzia că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea reală a pedepsei închisorii stabilite prin sentință, constatând că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal.

Așadar, instanța de recurs constată că, pedeapsa individualizată de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, corespunde principiului proporționalității și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, considerente din care Colegiul lărgit conchide că, recursul ordinar declarat de procuror, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Mihăilă Ghenadie XXXXX și Ceban Oleg XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **19 ianuarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie